

HALO

*AYIN MİTOLOJİK
KARAKTERİ:*

ANKA KUŞU

BU AYIN TEMASI:
YENİDEN DOĞUŞ

BU AYA IŞIK TUTAN BAŞLIKLAR:
CUMHURİYET 100.YIL

100 yıl önce, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda, bir hayalin ve bir özgürlüğün özlemiyle doluyduk. Dergimizin yeni sayısında, bu büyük yılın anısına, Atatürk'ün edebiyatla iç içe geçmiş yolculuğundan esinlenerek bilgiye dair yeni sayfalar açıyoruz.

TEMA: YENİDEN DOĞUŞ

Dergimizde yeni yazarlarla yeni bir döneme başlıyoruz! Yeniden doğuş teması altında, kelimelerin büyüüne taze bir soluk katıyoruz.

Değerli Okurlar

Atatürk'ün 1933 yılında yaptığı üniversite reformunun 90. yılında, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun ise 100. yılında, eğitimde köklü reformlar gerçekleştiren, daima ileri görüşlü ve amaç sahibi bir geleceğe ışık tutan, ilke ve inkılâplarıyla çağdaş bir Türk toplumu oluşturmayı hedefleyen büyük Ata'mızı, izinde yürüttüğümüz araştırma, sorgulama, analitik düşünme ve objektif bakış açısıyla yetiştirmeye çalıştığımız öğrencilerimizle birlikte, saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Pamukkale Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı öğrencileri tarafından hazırlanan **HALO** isimli dergimiz yayın hayatına Mart 2023 tarihi itibarıyla başlamış olup dört sayı, iki mini dergi çıkarmış ve 5. Sayısı olan Ekim 2023 sayısını ise Cumhuriyetimizin 100. yılına, "Yeniden Doğuş" teması ile ithaf etmiştir.

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü düşün, yazın ve eğitim sisteminde edebi bir kültür ve geleneğin oluşturulmasında çok büyük bir önem taşımaktadır. Atatürk'ün 1931 yılında İsviçre Cenevre Üniversitesi'nden İstanbul Darülfünunu hakkında bir rapor hazırlaması için Türkiye'ye davet ettiği pedagoji uzmanı Profesör Albert Malche'nin iki yıllık çalışma sonucunda hazırladığı raporunda İstanbul Darülfünununda filoloji öğretimine yeterince yer verilmediği, halbuki edebi kültür oluşmasında bu bölümlerin çok önemli olduğu vurgulanmıştır.

Atatürk'ün 1933 Üniversite Reformu, Darülfünunun kapatılması ve üniversite reformunun ardından kurulan filoloji ve batı dilleri ve edebiyatları bölümlerinin üniversite reformuyla hedeflenen gelişimi gerçekleştirmedeki rolü açıkça görülmektedir. Kuruluşundan bu güne filoloji ve İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümlerinin ülkemizin ve milletimizin bir asırlık serüvenine yaptığı katkılar, alana hizmet veren değerli hocalarımızın bizlere bıraktığı kültürel mirasla birlikte, Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. Yılında, öğrencilere kazandırmış olduğu analitik düşünme becerilerinin gelişimi, bilişsel ve zihinsel kapasitenin arttırılması, okuma, düşünme ve anlama süreçlerinin entelektüel seviyeye ulaşması Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 1933 yılında yapmış olduğu Üniversite reformu sonucunda akademik ve kültürel mirasın günümüze aktarılması ile oluşmuştur. Bu farkındalık ve sorumluluk bilincinde geçmişe saygı, geleceğimizin mimarı gençlerimize sevgi ile...

İyi okumalar.

Şeyda Sivrioğlu

Edebiyat ve Sanat

Dergisi / sayı 5

Editör:

Esila Vunay Yavaş

Redaktör:

Zeynep Arıtoprak

Sanat Yönetmeni:

Damla Kısa

Grafik Tasarımcı:

Rana Aleyna Çalışkan

Sosyal Medya

Koordinatörü:

Kübra Türkyılmaz

Sudenaz Baki

Yazarlar:

Kübra Türkyılmaz

Hüseyin Arslan

Fuat Mert Ateş

Rana Aleyna Çalışkan

Vunay Esila Yavaş

Zafer Doğan

Damla Kısa

Mehmet Can Erol

Şeyda Yonca Ertaş

Web adresi:

haloedebiyat.wordpress.com

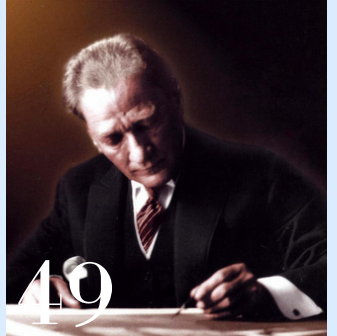
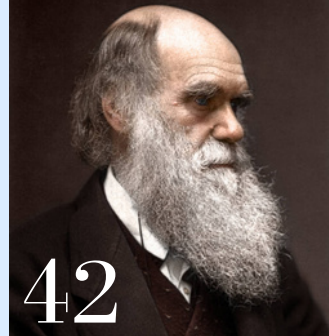
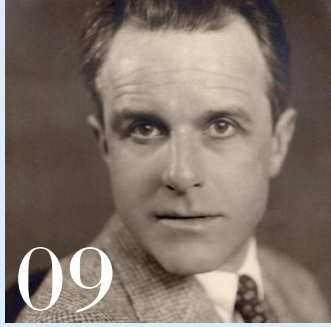
Instagram:

@haloidergisi

Eser alımı:

haloidergisipau@gmail.com

İÇİNDEKİLER

Giriş

03

Yeniden Doğuşun Edebiyattaki Yeri

04

Albert Camus, Yabancı

Şiir Çevirisi ve Analizi

09

Claude Houghton, To The Fallen

Ayın Mitolojik Karakteri

13

Anka Kuşu

Sanat Köşesi (FİLM, TABLO, KİTAP, MÜZİK GRUBU)

17

Self/less - Dört Mevsim - Sevmek Sanatı - The Beatles

Felsefe

42

Charles Darwin ve Yeniden Doğuş İnançları

Ayın Öne Çıkanları

49

Cumhuriyetin 100. yılı, 29 Ekim

Sizden Gelenler

51

Giriş

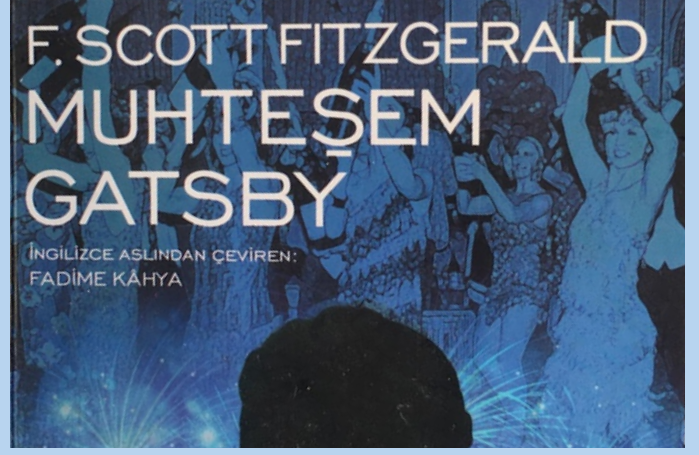
Yeniden doğmak ya da ölü
olduğunun farkında olmamak,
işte bütün mesele bu.

Doğanın sonsuz döngüsü içinde, her sabah doğan ve her akşam batan güneş gibi, insan hayatı da benzer bir *yeniden doğuş* ekseninde döner durur. İçsel ve dışsal hesaplaşmalar sonucu şekillenen varlığımız, belki de hayatlarımızın dönüm noktasıdır. Yeniden doğuşlar sadece büyük anlarda ya da büyüğü anlarda saklı değildir; belki de detaylarda saklıdır. Anın içinde fark edemesek bile sonradan dönüp baktığımızda fark ederiz. Böylece, bazılarımız geçmişten hatasını alır ve yoluna devam eder; bazılarımız ise hata yapmaya devam eder, ta ki gözlerindeki körlük perdesi kalkana kadar. İnsanlık tarihi boyunca edebiyata konu olan insanlar tarafından yaşadığımız varoluşsal ve içsel hesaplaşmalar ele alınmıştır. Bu sayede, yazılan cümleler okurlara tesir eder ve kendilerini bulma fırsatı vermiş olur. Çünkü hepimiz biliriz ki, insanın kendini bulma çabasının ucu bucağı yoktur, asırlarca sonu gelmeyecek tartışmalara açıktır ve muhtemeldir ki sonu gelmeyecektir.

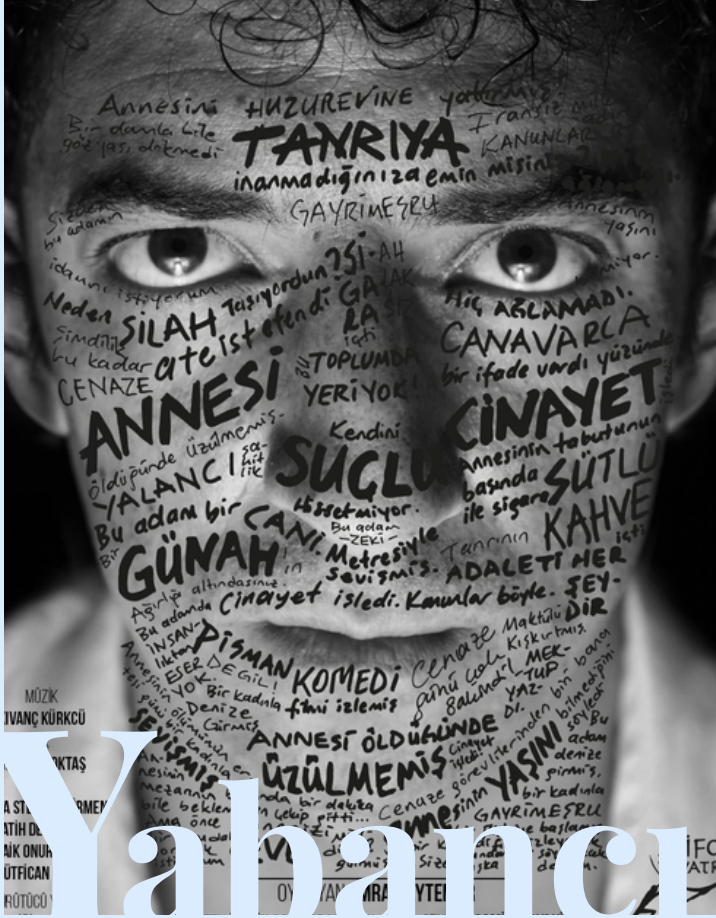
Yeniden doğuş fikrinin yansımalarını edebiyatta çok fazla ve değişik türlerde görürüz. Örneğin; geçmişinde kurtulmak isteyip yeni bir karakter inşa etmek isteyen Jay Gatsby (F. Scott Fitzgerald- Muhteşem Gatsby), tuvaldeki portresinin yaşlanmasını isteyen fakat yaşlandığını görünce de gördüğü yüze tahammül edemeyen Dorian Gray (Oscar Wilde, Dorian Gray'in Portresi), kişisel ve toplumsal bir yeniden doğuş temasıyla bir sabah böceğe dönüşerek uyanan Gregor Samsa (Franz Kafka, Dönüşüm) gibi karakterlerin ortak noktası yeniden doğmaları için hayatlarından geçtikleri fazlardır. Hepsinin hikayesi ayrı da olsa, yeniden doğmak için yazılmışlardır.

Yeniden doğuş fikrini ayrıca farklı konseptte ele alan Camus, "Yabancı" romanını felsefe bilimiyle ele alır, özellikle de varoluşçuluk felsefesi. Felsefe sayesinde çokludisipliner çalışma olarak yansımalarını da edebiyatta görürüz. Özetle diyebiliriz ki varoluşçuluk, insanın varoluşunun anlamını araştıran bir felsefe akımıdır.

Temelde, insanın özgürlüğünü ve sorumluluğunu vurgular ve hayatın anlamını bulma sürecinde bireysel özgürlüğün önemini ele alır. Varoluşçular, insanın dünya üzerinde yalnızca kendisi tarafından verilen anlamı yaratması gerektiğini savunur.

Ayın teması

"Yabancı" absürt bir dünyayı tasvir eder. Bu dünya, anlamın bulunmadığı ve mantıklı açıklamaların eksik olduğu bir yerdir. Meursault'nun yaşam deneyimi, bu absürt dünyanın bir yansımasıdır ve bu da varoluşçulukla ilişkilendirilir. Karakter; kendini ve dünyayı sorgular, toplumun normlarına uymayı reddeder ve sonunda kendi özgürlüğünü ve sorumluluğunu kabul eder. Roman, insanın dünya ile olan ilişkisini ve anlam arayışını sorgularken varoluşçuluk felsefesinin ana temalarını işler.

Albert Camus, 20. yüzyılın ünlü varoluşçu filozoflarından biridir ve bu alana katkılarından biri ise “Yabancı” adlı eseri ve ana karakteri Meursault'nun yaşamının anlamsızlığı ve toplumun ona yüklediği normlara karşı gelişen duyarsızlığıdır. "Yabancı," insanın varoluşsal yabancılığı ve anlamsızlığını vurgular. Meursault'nun duyarsızlığı ve normlara uymaması, onu toplumun bir "yabancı" yapar. Bu, bireyin toplumsal beklentilere karşı çıkmasının ve kendi özgürlüğünü seçmesinin bir örneğidir.

“Bugün annem öldü, ya da dün. Bilmiyorum.”

Annesinin ölüm haberini alan Meursault, duyarsız kalmaya devam eder. Adeta duygusuzdur, tepki vermez. Hayatına hiçbir şey olmamış gibi devam eder. Her şey, Meursault'nun Cezayir'e gidip iş arkadaşı olan Marie ile tanışmasıyla başlar. Marie ise iş arkadaşının annesinin ölümüne karşın bu duyarsız tutumuna karşın şaşkınlık içindedir. Üstelik, ne zaman görüşmeler Meursault'nun duygusuz mimikleri ile karşı karşıyadır. Burada karakterimiz adeta bir ölü gibidir çünkü o artık topluma “yabancı”laşmıştır.

Acaba annesinin ölümü
ona şoka mı sokmuştur?

Bu yüzden mi bu
denli kayıtsızdır?

Yoksa annesiyle
problemleri mi vardır?

Belki de psikolojik
rahatsızlıklar mevcuttur?

Tabii bunların cevaplarını bilemiyoruz, ama bizi de tıpkı Marie gibi karakterimizde normal ve sağlıklı bir insanda görülmeyen semptomlar olduğunu gözlemleriz.

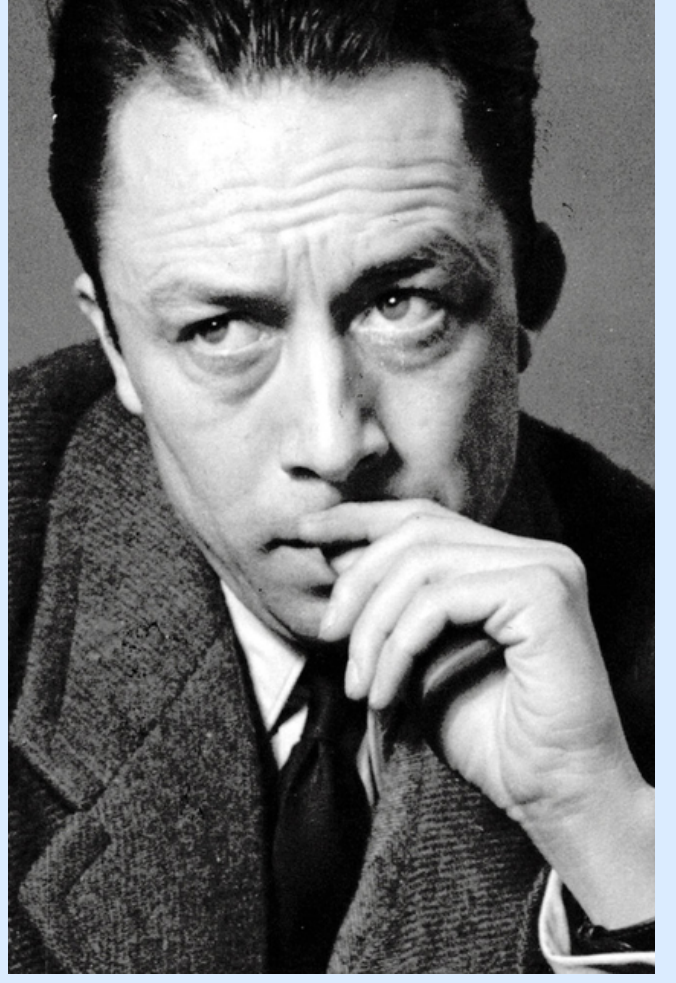
Ayın teması

Romanın ilerleyen bölümlerinde Meursault bir cinayet işler ve bu cinayet sonucunda tutuklanır. Bu olay, onun yaşamının bir dönüm noktasıdır. Tutuklanmasıyla birlikte, hayatın ve özgürlüğün değerini daha fazla düşünmeye başlar. Aynı zamanda hapisanede geçirdiği zaman süresi boyunca Meursault, içsel dünyasını keşfetme fırsatı bulur. İnsan ilişkileri ve özgürlük kavramları üzerine düşünür. Bu deneyim, onun duygusal olarak uyanmasına yol açar. Sonrasında gelen mahkeme davasında, karakterimizin cinayet davasında yargılanmasına ve ölüm cezasına çarptırılmasına karar verilir. Ancak, bu ceza onun yeniden doğuşunu hızlandırır. Ölümün yaklaşmasıyla hayatın anlamını ve değerini daha iyi anlamaya başlar.

Romanın sonunda Meursault, ölüm cezasına çarptırıldığında, içsel bir değişim geçirmiştir. Ölümün gölgesinde, yaşamın değerini tam olarak kavramıştır. Bu noktada, bir tür yeniden doğuş yaşar, çünkü özgürlük, duygusal deneyim ve hayatın anlamı konularında derin bir anlayışa ulaşmıştır. Bu nedenle, "Yabancı" adlı eser, Meursault'nun duyarsızlığından duygusal bir uyanışa ve hayatın anlamını arayışına olan dönüşümünü işleyerek yeniden doğuş temasını ele almaktadır.

Meursault'nun hapisanedeki deneyimi, onun duygusal dönüşümünü ve hayatın anlamını arayışını temsil eder. Bu, bir tür "yeniden doğuş" temasını işaret eder, çünkü Meursault, duyarsızlığından kurtulup daha derin bir insani deneyim yaşamaya başlar. Camus, eserinde bireyin özgürlüğünü ve insan doğasını sorgulayarak, yeniden doğuşun potansiyelini anlatır. Camus'un Meursault'su için ise ölüm ve yaşamın anlamsızlığına karşı uyanışı, hayatında yeni bir sayfa açmasına sebep olur. Romanda yeniden doğuş temasını en güçlü bir şekilde şu alıntıdan anlayabiliriz:

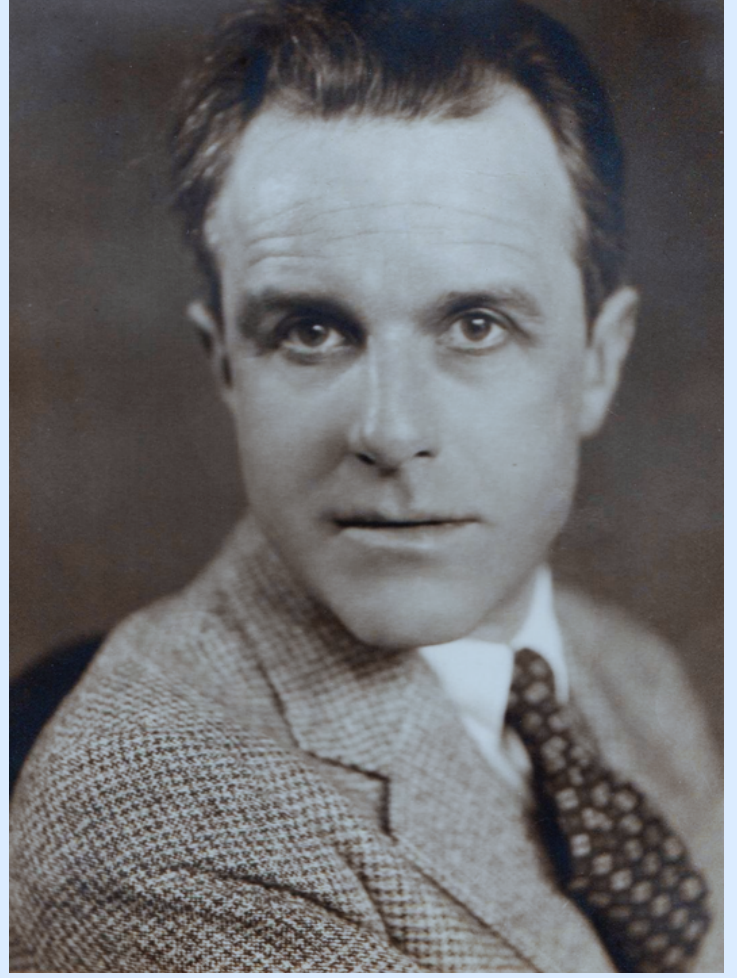

”
İnsan, ne yazık ki, sadece ölümün ne olduğunu anladığında gerçekten yaşamaya başlar.
“

Peki ya bizler, ölmeden önce ölmek ve yeniden doğmak için daha neyi bekliyoruz?

Claude Houghton

Sene 1917, Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasından yana 3 sene geçmiş, hem İtilaf hem de İttifak devletlerinin üyeleri halklarına genel seferberlik çağrıları yapmaktaydı. Günler böylece geçip giderken, İngiltere'nin Sevenoaks kasabasında uyumak için gözlerini kapatmadan önce sevgilisinin Londra'da rol aldığı "Inside The Lines" isimli tiyatro oyununa gitme hayalleri kuran Claude Houghton, pencere pervazının ardında "Yazıyor, yazıyor!" diye bağırان gazeteci çocuğun bir savaş marşını andıran çığlığıyla uyandı. Artık vakit gelmişti, sonuçta her ölümlü ruh gibi onun da varoluşunun bir amacı olmalıydı ancak o dönemlerde genç bir delikanlı için pek seçenek yoktu, ya tanrı katında savaşıyan eli silahlı nedensiz öfkeden dolma bir beden ya da mahalle kadınlarının ağzında korkağın teki olacaktı...

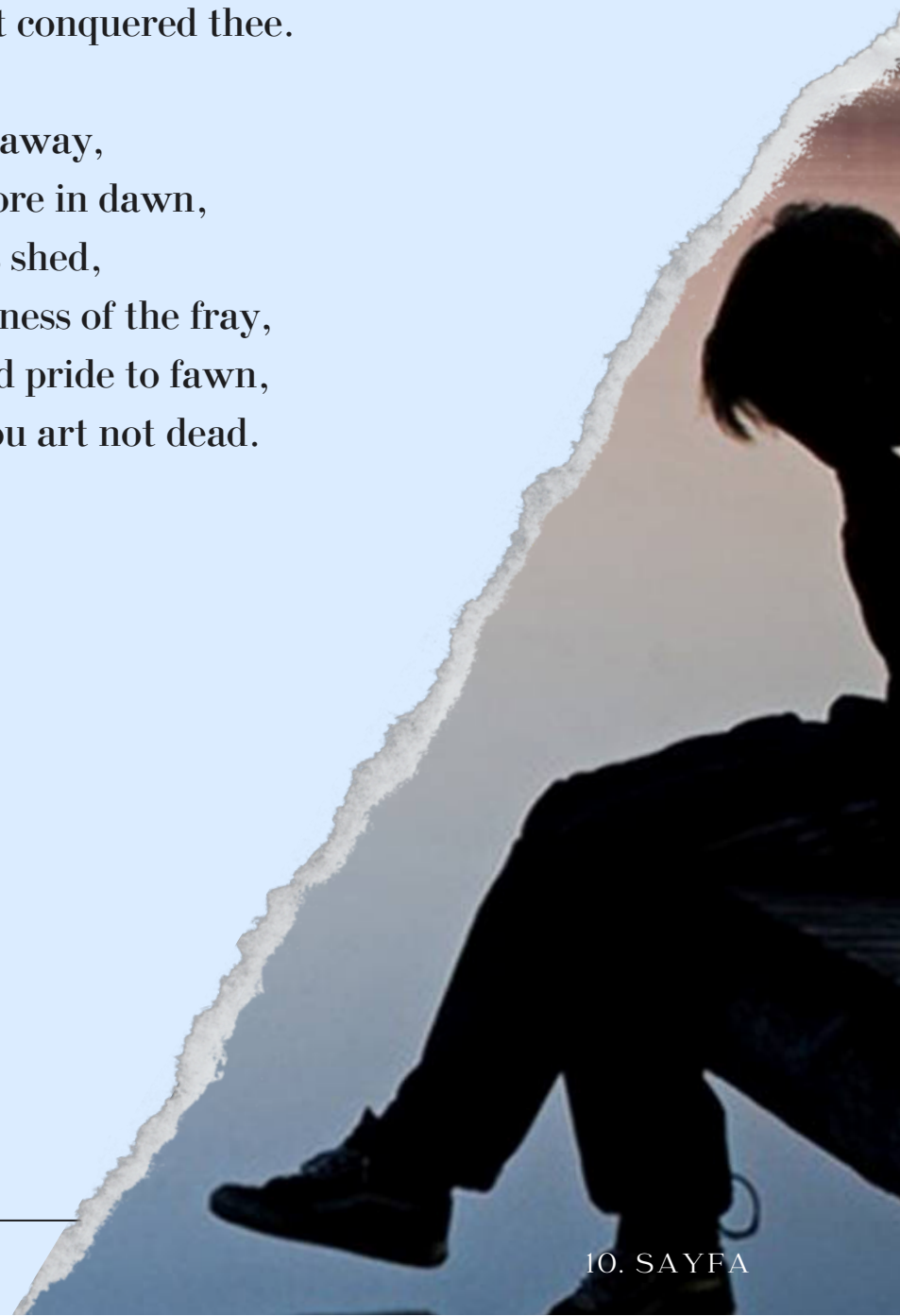

Gözleri pek iyi görmediği için ilk seçenek ona bir hayli uzaktı, dedikodulara konu olamayacak kadar da gururluydu. Claude, kendi seçeneğini yarattı ve Kral Lear'ın da dediği gibi bu "Maskaralar sahnesinden" ayağı kayıp düşenlere ve biricik sevgilisi Dulcie Benson'a şiir yazmayı seçti. Onun savaşı kırmızıya boyanmış toprak parçası üzerinde değil, eğri büğrü harfleri bir demirci edasıyla şekil verdiği beyaz kâğıt üzerindeydi.

TO THE FALLEN

Out of the flame-scarred night one came to me
And whispered , “He is dead.”... But I, who find
Thy resurrection in each noble mind,
Thy soul in every deed of chivalry,
I can but think , while lives nobility,
While honour lights a path for humankind,
While aught is beautiful , or aught enshrined,
Death hath o’ertaken but not conquered thee.

Until all loveliness shall pass away,
Until the darkness dies no more in dawn,
Until the lustre of the stars is shed,
Till no dream mocks the madness of the fray,
Till love has learnt to leer and pride to fawn,
Till heaven is sunk in hell thou art not dead.

AYAĞI KAYIP DÜŞENLERE

Bugün,
göğsündeki gecenin ateş kırmızısı yarısından çıkmış bir ses,
öldüğünü kulağıma fısıldadı.

Tam o anda,
güzelliğini kaybetmiş her şeyin kutsallaştığı gibi “onur” denilen kavramın,
biz ölümlülerin yolunu aydınlattığı bu patikada,
bir şövalyenin attığı her adımda,
ruhunu bulup karşılaştığım her asil zihinde,
seni yeniden doğurdum.

Ancak
eninde sonunda,
ölümün seni ele geçirdiğini
ama
bu dünyadan alıp götüremediğini düşünmekten başka bir şey yapamadım.

Yaşadığımız tüm güzellikler sona erene kadar,
karanlığımız sonsuz aydınlığına kavuşana kadar,
yıldızlarımız ışıltısını kaybedene kadar,
kurduğumuz hiçbir hayalin savaşın çılgınlığını alaya alamayana kadar,
aşkın kibirle karşılaşıp gurura boyun eğdiği vakte kadar,
cennet cehenneme gömülünceye kadar
ve
eninde sonunda ölümün seni bu dünyadan alıp götüreceği vakte kadar,
bir yerlerde hayatta olduğunu düşünmekten başka elimden ne gelir ki?

Şiir çevirisi ve analizi

Death hath o'ertaken but not conquered thee.

Till heaven is sunk in hell thou art not dead.

Büyük Adam Küçük Aşk (2001) filminde Müzeyyen Hanım'ın da söylediği gibi: “Acımasızca geçip giden zamandan geriye kalan sadece yalnızlıklarımız.” ve bu yalnızlıklarımız genelde kaybettiklerimizin açtığı yaralardır. Kimileri bir Fransız destanında Tristan'ını kaybetmiş Isolde gibi yaşamanın artık sadece nefes almaktan ibaret olduğunu düşünüp sonsuz uykuya dalar, kimileri ise kaybettiklerinin geride bıraktıklarıyla avunur hem hüznlerinde hem de mutluluklarında onlardan bir parça bulup yeniden doğurur, zaman ve mekân fark etmeksizin kaybettiklerini ölümsüz kılarlar. Claude ise bu şiiri yazarken, Guillermo del Toro'nun Pinokyo'sundaki Gepetto Usta'nın Pinokyo'ya can vermesi için Peri'ye yalvardığı gibi kelimelere yalvarmıştır

“Death hath o'ertaken but not conquered thee. (Ancak eninde sonunda ölümün seni ele geçirdiğini ama bu dünyadan alıp götüremediğini düşünmekten başka bir şey yapamadım.)” dizesinden anlaşılacağı üzere Ölüm, kaybettiklerini ele geçirse de ondan söküp alamamıştır ve yeniden doğurmuştur. Ancak ne talihsiz bir durumdur ki insanoğlu ölümle lanetlenmiştir ve Ölüm, elinde Siegfried'in sırtına düşen ıhlamur yaprağıyla Claude Haughton ve bu şiiri okuyan son kişiyi unutulmuşlar kervanına kattığında Dulcie Benson ve maskaralar sahnesinden ayağı kayıp düşenler için yeniden doğuş ya cennette ya da cehennemde mümkün olacaktır.

Phoenix

Anka kuşu, birçok mitolojide önemli bir rol oynamış ve bazı özel mitolojilerde öne çıkmış bir yaratık olarak karşımıza çıkar. Tarih boyunca hem tanrı hem de hayvan olarak betimlemelerine rastladığımız bu antik kuşun mitolojik öneminin ve antik topluluklar için taşıdığı değerin göz ardı edilemeyeceğini anlamak kaçınılmazdır. Bu yazıda, Anka kuşunun neden bu kadar ikonik bir karakter haline geldiğini ve bu kuşun mitolojik dünyadaki yerini vurgulamaya çalışacağım.

Ayın mitolojik karakteri

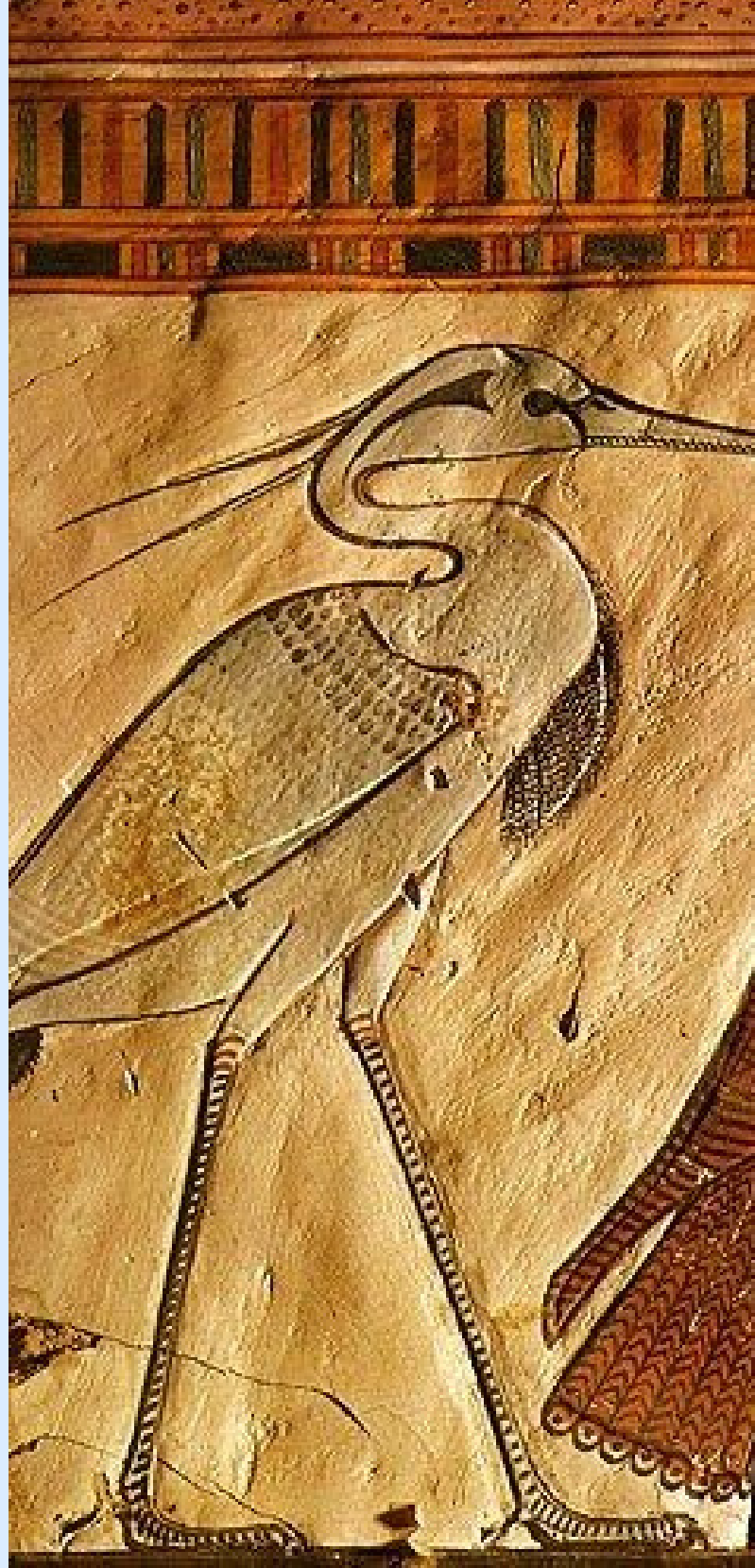
Anka kuşu, çeşitli mitolojilerde *yeniden doğuşu* sembolize etmesi nedeniyle önemli bir rol oynamıştır. Ayrıca, bu kuşun mitolojik olmayan bazı hikayelerdeki etkileyici karakteri de dikkat çekicidir. Bu, kişisel bir yorum olabilir, ancak Anka kuşunun ikonik bir karakter oluşu ve yer edinmediği versiyonlarında bazı spesifik mitolojilerin aslında bildiğimiz kadar heyecanlı ve o kadar etkileyici olamayabileceği de bir gerçektir. Anka kuşu mitolojide yeniden doğuşu temsil ettiği için dini açıdan da büyük bir öneme sahiptir. Yeniden doğuş, Hristiyanlık, İslam ve diğer pek çok din için kutsal bir kavramdır ve Anka kuşu bu anlamda da dikkate değerdir.

Günümüzde Anka kuşu, popüler kültürde önemli bir yer edinmiş ve birçok insanın ilgisini çeken bir konu haline gelmiştir. Bu nedenle, mitolojik karakterler arasında hem tanrısal hem de hayvansal özellikleri betimleyen Anka kuşu, ilginç bir konu olarak öne çıkar. Bu yazının başlangıcında, Anka kuşunun genel bir tanımını sunacak ve daha sonra mitolojideki rolünü vurgulamaya çalışacağım.

Aynın mitolojik karakteri —

Anka Kuşu, Yunan mitolojisinde özellikle yeniden doğma yeteneği olan efsanevi bir varlık olarak bilinir. Bu özelliği sadece Yunan mitolojisine özgü değildir, aynı zamanda Mısır ve Pers mitolojilerinde de kendine yer bulur. Antik dönemlerde Anka kuşu, eski zamanlarda güneşle ilişkilendirilmiş ve en belirgin özelliği; güneş gibi, kendisinden önce ölen kuşun küllerinden yeniden doğma yeteneği olarak kabul edilmiştir. Bazı efsanelere göre, Anka Kuşu ya alevler içinde ya da yaşlanıp çürüyerek ölür ve ardından yeniden doğar. Anka kuşunun kökeni ve ortaya çıkışı, Herodot'un Antik Mısır medeniyetinde yazdığı kaynaklara dayanır. Başlangıçta pagan inançlarına ait olan bu motif, zamanla Hristiyanlık gibi farklı inanç sistemlerine de taşınmış ve orada da önemli bir rol edinmiştir. Yeri o kadar önemli bir hale gelmiştir ki Hristiyanlıkta İsa'nın yeniden doğuşunu sembolize ettiği dahi iddia edilmektedir.

Aynın mitolojik karakteri

Anka kuşunun fiziksel tanımı, mitolojik kaynaklara göre renklerle ve güneşle ilişkilendirilmiştir. Ancak, bu kuşun belirli bir renk tasviri yapılmamıştır; sadece kuşun renginin, diğer canlılardan farklı ve dikkat çekici olduğu belirtilmiştir. Herodot, Anka kuşunun boyutunu bir kartalinkine benzer bir şekilde tanımlamıştır.

Bir efsaneye göre Anka kuşu, öldüğünde tekrar dirilebilmek için cenneti terk etmeli ve ölümlülerin toprağı olan dünyaya gelmelidir. Başlangıçta dünya üzerinde Arap Yarımadası'na kadar batıya doğru uçar. Bu topraklarda en iyi baharatları ve bitkileri toplar ve ardından Fenike'ye ulaşır. Bir sonraki sabah, Güneş Tanrısı Helios atlı arabasını gökyüzüne doğru çekerken, Anka kuşu, güneş tam olarak doğmaya başladığında yüzünü bu yüce tanrıyla karşılaşmak için doğuya çevirir. Ve o an, bir insanın duyabileceğı en güzel ve akılda kalıcı şarkıyı söylemeye başlar. Bu şarkı o kadar büyüleyicidir ki, tanrılar işlerini bırakır ve bu akıl almaz ritmi dinlemeye başlarlar.

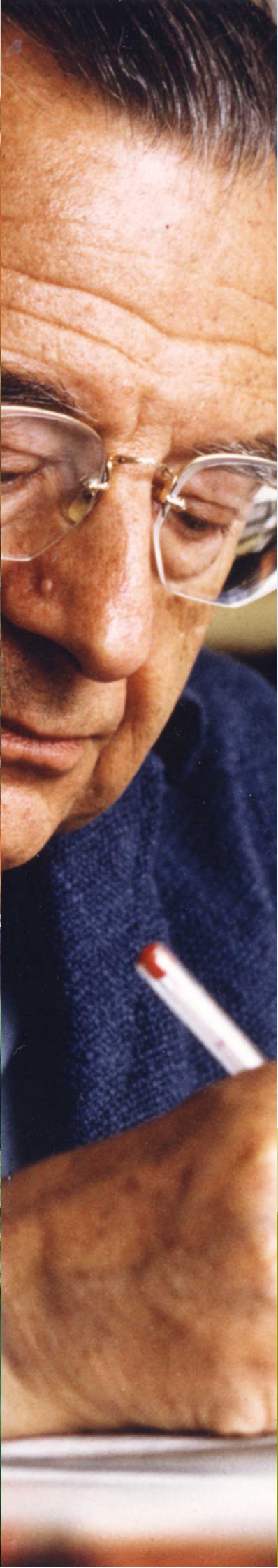
Ayın mitolojik karakteri —

Anka kuşu ayrılık şarkısı söylerken, güneş tanrısı Helios at arabasını hazırlar ve gökyüzündeki yolculuğuna devam eder. Bu, gökyüzünden çıkan bir kıvılcım yaratır, dünyaya düşer. Bitkileri ve Anka kuşunu küle çevirir. Fakat bu kıvılcım, sandığımız gibi döngünün veya hayatın sonu değildir. Üç gün sonra Anka kuşu küllerinden yeniden doğar ve dünya üzerindeki gelecek 1000 yılı şekillendirmiş olur. Ölümünden sonra kalan külleri büyük Heliopolis'e getirir ve sonunda cennetine kavuşur. Anka kuşu, sadece mitolojik açıdan değil, aynı zamanda dini ve politik bağlamlarda da pek çok medeniyet ve kültür için sembolik bir öneme sahiptir.

Antik Mısır medeniyetinde, Anka kuşu ölümsüzlük ve yeniden doğuşla ilişkilendirilmiş ve bu medeniyet için önemli bir rol oynamıştır. Eski Çin kaynaklarına baktığımızda ise Anka kuşu, şansın ve yeni bir çağın habercisi olarak kabul edilir. Pers mitolojisinde, Zerdüştlük inancında da rastladığımız Anka kuşu; iyilik, doğruluk ve adaletin temsilcisidir. Anka kuşu, dünya genelinde farklı anlarda ve noktalarda insanların hayatlarında ve inanç sistemlerinde yer edinmiş, bakış açılarını pozitif yönde evriltmiştir.

Her hatasından ders almalı insanoğlu, her anın tadını çıkarabilmeli, en önemlisi de battığı yerden yeniden doğabilmeli ve her seferinde daha parlak bir şekilde var olmalı hayatında.

*sanat
köşesi*

Self/less

“Bana eski günler lazım, bir de şimdiki aklım.”

Hepimiz hayatımızın bir dönemi böyle düşünmüşüzdür. Sanki hayatımızı istediğimiz şekilde yaşayamamış, daha toy zamanlarımızda şimdiki aklımız olsaydı daha iyi yerlere gelebilirmişiz de zamanımızı iyi değerlendirememişiz gibi. Yeniden doğmak isteriz baştan başlamak için ama şimdiki tecrübelerimize de sahipken. Peki ya böyle bir fırsatımız olsaydı?

Bir kuruluş gelseydi ve size deseydi ki, “Yüklü bir miktar para karşılığında sizin zihninizi daha genç bir bedene yerleştireceğiz.” Kabul eder miydiniz? Kabul etseydiniz, nasıl değerlendirirdiniz gençliğinizi? Neleri daha farklı yapardınız?

Film kesitleri

İşte Self/less filmi tam da bunu konu edinmiştir. Zengin bir iş adamı olan Damian (Ben Kingsley) kanser ile mücadele etmektedir ve tedavilerin artık işe yaramadığı bir noktaya gelmiştir. Umudunun hiç kalmadığı bir yerde eline “Phoenix Biogenic” isimli bir şirketin kartviziti geçer ve görüşmeye gitmeye karar verir. Bu şirketin amacı dünyaya katkısı olan insanların yaşlılıktan veya hastalıktan sebep ile veda edeceği dünyadaki zamanlarını uzatarak; tam potansiyellerini ulaşma fırsatı vermektir. Bu hakkı kazanmak için sadece para yeterli değildir, topluma katkı sağlayabilmeniz de önemlidir. Filmimizdeki bilim adamı ise bu durumu “shedding” (deri değiştirme) olarak tanımlamaktadır. Eski derilerini onları geriden tutan birer hapisane olduğunu, ve bu laboratuvar ortamında yetiştirilmiş yeni deriye geçiş işlemin onların kurtuluşu olduğunu vurgular. Sonunda Damian’a kararını vermesini sağlayan o can alıcı soruyu sorar

“Kendinizi ölümsüz hissediyor musunuz?”

Hayatında sadece tek yakın dostu, aralarının kötü olduğu bir kızı ve zenginliği dışında hiçbir şeyi olmayan Damian, gittikçe ölüme yaklaşmasının sonucunda “bilinç aktarımı” operasyonunu kabul eder. Operasyonun tek şartı operasyon geçiren kişinin eski hayatına dair hiç kimse ile iletişim kurmaması, ve hayata yeniden başlamasıdır. Kısa bir işlemden sonra Damian yeni bedenine Edward Kidner (Ryan Reynolds) olarak uyanır. Kısa bir işlem olsa da uzun bir süre operasyonun gerçekleştiği yerde kalmaya devam eder, tıpkı anka kuşu gibi küllerinden yeniden doğma sürecindedir ve yeni bedenine alışmaya çalışır. Her gün düzenli yutması gereken bir hap verirler, egzersizler yapar ve yeni kimliğine bürünmesi için bir metin ezberi yaparak hazırlanmaya devam eder.

Film kesitleri

Artık hazır olduğunda ise yeni evine yerleşir. Bir bedende iki farklı kişi gibi olmuştur adeta, eski aklı ve şimdiki gençliği ile. Başta kendi yaş grubuna uyum sağlamakta zorlanır ve tekrardan döndüğü gençliğini hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamaya başlar. Ekstrem aktiviteler yapar, her gün farklı kadınlar ile birlikte olur, gecelerini kulüplerde geçirir. Ta ki bir gün ona verilen hapi yutmayı unutup halüsinasyonlar görmeye başlayana kadar. Gördüğü kesitlerin halüsinasyon olmadığını düşünerek peşlerine düşer ve aslında şu an sahip olduğu bedenin anıları olduğunu fark eder.

Sahip olduğu bedenin asıl kimliği Mark Bitwell'dir (Ryan Reynolds) ve küçük kızının iyileşmesi için hastane masrafları karşılığında bedenini satmış olduğunu öğrenir. Bu gerçeklerle yüzleşen Mark'ın bedenindeki Damian ne yapacağını bilemez ve işler daha da karışık bir hal alır. Yeniden doğmanın sonuçları olduğunu ve kendi hayatı gibi başkalarının hayatını da etkilediğini görür. Damian'ın gerçekleri fark ettiğini öğrenen şirket çalışanları da Damian'a başta açıkladıkları gibi laboratuvar ortamında yetişen bir bedenin içinde olmadığını ama kendi istekleriyle bedenlerini veren kişilerden birinin bedenine yerleştirildiğini anlatırlar. Bu durumun etikliğini sorgulayan Damian'a ise şu açıklamayı yaparlar,

“Seni anlıyoruz, yeni araba aldın sandın ama birkaç kilometre yapmış olduğunu gördün.”

Bu süreçte hapları yuttuğu müddetçe asıl bedenin zihninin yavaş yavaş silinebileceğini de eklerler.

Film kesitleri

Damian bu durumu kabullenemez ve kaçmaya çalışır. Hayatı tehlikede olan Mark'ın eşi ve küçük kızı da söz konusudur. Mark eski bir askerdir ve Damian hapları bir süre yutmadığı için sahip olduğu bedenin yani Mark'ın refleksleri ortaya çıkar. Damian reflekslerle hareket etmeye ve birden silah kullanımında ustalaşmaya başlar. Tek bedende bu sefer farklı iki bilinç mevcuttur, biri bedenin eski sahibi diğeri ise yeni sahibidir.

Uzun süre çelişki içinde kalan Damian için eski hayatındaki en büyük pişmanlığı, kızını küçük yaşta yalnız bırakmak ve kendi kendine büyümesine sebep olmaktır, Mark'ın kızına da bunu yaşatmak istemez ve “ödünç” aldığı yeni bedeni o doğrultuda kullanır.

Film kesitleri

Damian yeniden doğuşunu eski hatalarını tekrarlamamak ve bunları düzeltmek için değerlendirir. Aynı zamanda öğrenir ki eskileri unutmadan yeniden doğmak mümkün değildir.

Yaşam sürecini doldurmuşken ve eskiye geri dönüp düzeltemezken yapabileceğiniz tek şey şu an olduğunuz haliyle hep ileriye doğru geleceğinizi inşa etmektir. Ya da her şeyi unutup baştan başlamak gerektir ki insanın şimdiki aklını oluşturan da geçmişte yaptığı hatalarıdır.

Bugünkü aklım olsaydı, dün yaptıklarımı yapmazdım.
Ama dün yaptıklarımı yapmasaydım, bugünkü aklım olmazdı.

Dört Mevsim

Doğanın Ölümsüzlüğünde Yeniden Doğmak:

Sessiz bir odanın duvarında asılı duran bu tablo, içinde taşıdığı derin anlamlarla, zamanın ve mevsimlerin ötesinde bir öykü anlatır. **Richard Alexandrovich Bergholz**'un fırçasından doğup, Türkiye'nin Moskova Büyükelçisi **Zekai Apaydın**'ın eliyle Atatürk'e hediye edilen "Dört Mevsim" tablosu, sadece bir sanat eseri değil, aynı zamanda bir dostluğun, bir milletin ve bir doğanın simgesidir.

Fırça darbeleri —

Bergholz, 19. yüzyılın sonlarında Rusya topraklarında yetişmiş bir ressamdır. Dört Mevsim tablosu ise, Rusya'nın doğasının güzelliklerini ve özgünlüğünü yansıtırken, aynı zamanda **Türkiye ile Sovyetler Birliği** arasındaki dostluğu vurgulama amacı taşır. Apaydın'ın bu tabloyu özel bir hediye olarak seçmiş olması, onun diplomatik maharetinin ötesinde, iki ülke ve iki lider arasındaki özel bir bağın ifadesidir

Richard Alexandrovich Bergholz

Tablonun yüzeyine bakıldığında, gözler; yemyeşil bir yamaçta açan kır çiçeklerine ve meyve ağaçlarına yönlendirilir. Bu yamaç, doğanın cömertliğini ve yaşamın bolluğunu temsil ederken, arka planda karlı zirveler, doğanın değişken yüzünü yansıtır.

Bergholz'un ustaca kullanılmış fırçasıyla yaratılan bu manzara, romantizm ve natüralizm etkilerini taşır, ve sanatsal olarak o döneme özgü peyzaj resminin etkileyici bir örneği olarak kabul edilebilir. Ressam, doğanın güzelliklerini yücelterek ve mevsimlerin döngüsünü vurgulayarak, insanın doğayla uyum içinde yaşama arzusunu resminin her ayrıntısında çağırır.

SEVDİĞİ TABLO

71 numaralı odada ve Atatürk'ün yattığı karyolanın ayak ucunda asılı duran bu tablo XIX. Yüzyılda bir Rus ressamının yaptığı bir peyzajdır. Atatürk hastahğı sırasında bu tabloya bakmıştır.

Tabloyu inceledikçe, yeniden doğuşun bu tuvalde nasıl canlandığına şahit oluruz. Atatürk, gözlerini bu manzaraya çevirdiğinde, kendi vatanının dört bir yanını görmüştü. Mevsimlerin değişimi, yaşamın döngüsünü hatırlatırken aynı zamanda bir milletin ve bir liderin de yeniden doğuşunu temsil eder. Bu tablo, doğanın ve insanın ebedi döngüsünün bir övgüsünü ve aynı zamanda insanın doğayla olan kopmaz bağını hatırlatır.

"Dört Mevsim" tablosu, sadece bir sanat eseri değil, aynı zamanda bir milletin hikayesini ve doğanın ölümsüz güzelliğini anlatan bir destandır. Ressamın fırçasından doğup, diplomatik bir jestle Atatürk'e hediye edilen bu tablo, yaşamın döngüsünün bir sembolüdür. Bu tablo, insanın doğa ile olan uyumunu ve vatanına olan sevgisini bir arada anlatırken, her bakışta bir kere daha yeniden doğmamıza izin verir.

Fırça darbeleri —

Atatürk, sıkıntılı, ateşli koma gecelerinin sabahında gözlerini açtığında bu tabloyla karşılaşır, bu tabloya bakınca memleketinin dört köşesini görebildiğini söylerdi. Bazen, sıkıntısının iyice arttığı anlarda bu tabloya dalıp giderdi. Böyle gecelerde kendi içinde yaşadığı yenilenmelerde savaşlar, devrimler, isyanlarla geçmiş ömrüne inat huzura koşmak istiyordu.

Her şeyi bir kenara bırakıp, uçsuz bucaksız bir ormanın sonsuzluğunda nefes alma hayali rüyalarını süslüyordu. Bazen Rumeli yaylalarını, bazen camından görünen "Karşı yaka'yı", Anadolu'yu özliyordu. Tarih Eylül 1938, Atatürk'ün durumu ağırlaştı. Dolmabahçe Sarayı'ndaki odasında bilinci kapalı yatıyordu ve bir ara kendine geldiğinde, yatağın karşındaki duvarda asılı duran tabloya takıldı yine gözü. "Dört Mevsim" adlı bu tablo, doğup büyüdüğü Rumeli topraklarına benziyordu. Başucundaki Afet İnan'a; *"Oraya gidelim Afet."* der. *"Her şeyi bırakalım... Şöyle basit bir ev, ocaklı bir oda... Çekip gidelim ormanlara. Hele ben bir iyi olayım da..."*

Fırça darbeleri —

Belki de son arzusu olan bu küçük istek eylül sonlarına kadar o kadar artmıştı ki yanındaki insanlar bu isteğini karşılamak için Alemdağ'da bulunan ve **Sultan Abdülaziz**'in biraz harapça olan evine taşımayı istediler, tadilat görmesi gerektiği için “*İleride tekrar görüşür karar veririz.*” dedi Atatürk. Özlemle beklediği o gün hiç gelmedi.

Atatürk'ün iyileşmeyi beklediği yatağında sıklıkla göz göze geldiği bu değerli tablo Dolmabahçe sarayında **Atatürk'ün zatına ait üç eşyadan biri** olarak muhafaza edilmektedir. Dil, din, ırk ayırmaz sanat. Her tablonun kendi dili ve kendi dini vardır. Tablonun ırkı sanat severlere aktarabildiği düşüncelerdir.

Cumhuriyetimizin 100. yılını kutladığımız bu özlem dolu yılda Atamızın en sevdiği tablo olduğu söylenen belki de çoğu zaman gözlerinin maviliğiyle boyadığı, ve hasta yatağında ona sımsıkı bir kucak açan bu tabloyu anmadan geçmek istemedim. Atatürk, sanatın insanların duygu, düşünce ve hayal gücünü ifade etmek için kullandığı bir araç olduğuna inanıyordu. Ona göre, sanat sadece bir milletin kültürel zenginliğini yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda toplumun ruhunu ve değerlerini yansıtan bir ayna idi. Bu nedenle, Atatürk sanata büyük bir değer vermiş ve Türkiye'nin sanatsal mirasını korumayı ve geliştirmeyi önemsemiştir.

Fırça darbeleri —

Her eser, her renk, her düşünce bir özgürlüktür. Her an yeniden başlamak için bir sebeptir. Millet olarak özgürlüğümüzü elimize aldıktan sonraki süreçte yeniden başlamak için insanlarımıza ışık olan ressamlarımızdan bazılarını da bu sayımıza özel olarak anmak istiyorum.

İbrahim Çallı'dan Manolyalar

Nurullah Berk'ten Çömlekçi ve Surlar

Nuri İyem'den Uğurlama

Abidin Dino'dan Çiçek

Fırça darbeleri —

Fikret Mualla'dan Kadınlar

Bedri Rahmi Eyüboğlu'ndan Anne ve Çocuk

Fırça darbeleri

Burhan Doğançay'dan Kompozisyon

Aliye Berger'den Güneşin Doğuşu

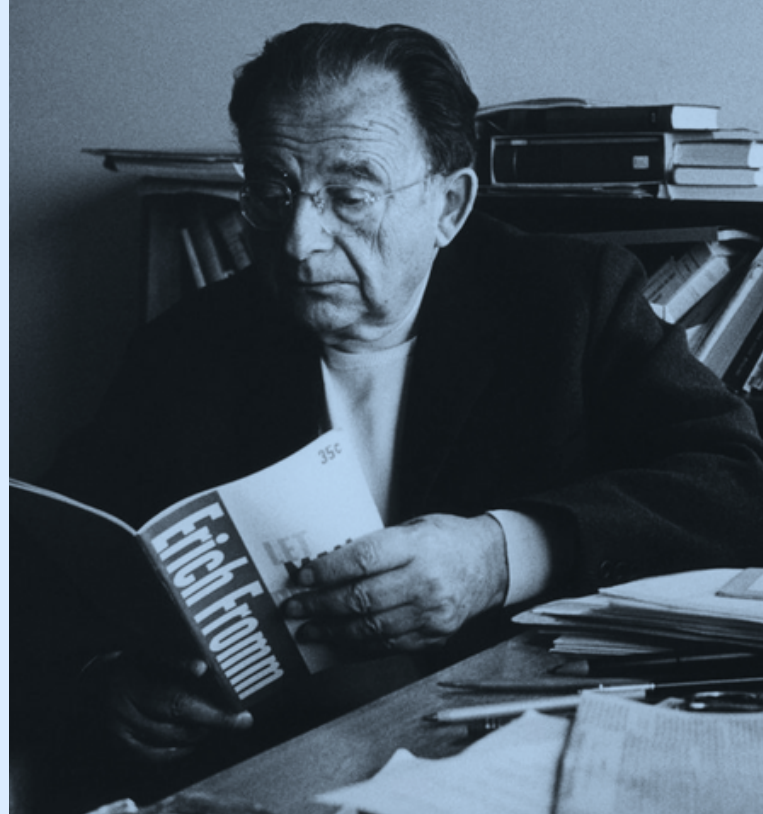
Erich Fromm

Sevgi, eski duvarları yıkıp
yeni bir dünya inşa etme
gücüdür. Sevgiyle dolu bir
kalp, sonsuz bir yeniden
doğuşun kapısını aralar.

-Rumi

Erich Fromm 23 Mart 1900 tarihinde Frankfurt'ta Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. I. Dünya Savaşı'nın başlamasından etkilendi ve bu dönemde grup davranışlarına büyük bir ilgi duydu. Henüz küçük yaşlarda Karl Marx, Sigmund Freud gibi düşünürlerin yazılarını okur, fikirlerini irdeler, kafasında oluşan soru işaretlerine cevap bulmaya çalışırdı.

İnsan, yaşamı boyunca kendini bulma, özünü keşfetme ve kendini inşa etme yolunda sürekli bir arayış içerisinde. Bu süreçte maruz kaldığı bir çok etken vardır fakat biz bu bölümde "sevgi" kavramının, insanın kendisini yeniden inşa etme sürecinde nasıl rol oynadığını irdedeceğiz. Bu irdelemeyi Erich Fromm'un Sevmek Sanatı (The Art of Loving) kitabı üzerinden yapacağız. Kitaba ve içeriğine geçmeden önce gelin yazar hakkında biraz bilgi sahibi olalım.

Yazarlardan eserlere

Heidelberg Üniversitesi'nde sosyoloji bölümünü tamamlayan Fromm, akabinde 1922 senesinde Alfred Weber'in gözetiminde bu alanda doktorasını kazandı. 1924'te Frankfurt Üniversitesi'nde psikanaliz okumaya başladı, burayı tamamladıktan sonra Berlin Psikanaliz Enstitüsü'ne geçti. Almanya'daki çalışmalarına Nazilerin iktidara gelmesi nedeniyle ara vermek zorunda kalan Fromm, önce İsveç'e ardından ABD'de çalışmalarına devam etti.

Başta Sigmund Freud'un fikirlerini benimseyip etkisi altında kalan Fromm, kendi entelektüel dünyasında derinleştikçe ve kendi fikir dünyasını inşa ettikçe, Oedipus kompleksi,

yaşam ve ölüm içgüdüleri ve libido teorisi de dahil olmak üzere Freud'un fikirlerinin birçoğunu eleştirdi. Libidonun toplum içinde şekillendiğini savunuyordu. Ona göre libido, ailelerde ortaya çıkan bir dinamikti. Bu da bir bakıma kültür olarak adlandırılabilirdi. Örnek olarak kapitalist toplum içindeki kapitalist ruh, kapitalizmi ayakta tutan libidodur.

Marksist ve sosyalist insancıl dünya görüşünü benimseyen Fromm, batı kapitalizmi ve sovyet komünizmini reddetmiştir.

Fromm 18 Mart 1980 yılında İsviçre'de hayatını kaybetmiştir.

Sevme Sanatı

Yaklaşık 20 adet basılı kitabı olan Erich Fromm'un dünya genelinde en çok bilinen farklı dillere çevrilen kitabı, bu yazıya da konu olan “Sevme Sanatı” yani “The Art of Loving” isimli kitabıdır. Kitap Fromm'un çarpıcı bir sorusuyla başlıyor.

Sevmek bir sanat mıdır?

Burada bir müddet durup düşünmenizi istiyorum. Bu soruya siz nasıl cevap verirsiniz? Sevgi dediğimiz şey bir sanat mıdır sizce?

Fromm, “Sevmek bir sanat mıdır?” sorusunu şöyle devam ettiriyor; eğer sanatsa, bilgi ve çabaya gereksinimi vardır. Fakat eğer sevgi bir sanat değilse, kaderin bir lütfuyla şanslı olanlarımızın "kapıldığı" tatlı bir duygu mudur? Çoğunluk ikinci önermeye inanmaktadır. Oysa Fromm bu kitapta birinci önermeyi savunmaktadır.

Atılacak ilk adım sevginin de yaşamak gibi bir sanat olduğunun farkına varmaktır. Ona göre sevmek bir eylemdir; edilgen bir duygu değildir. Bir şeyin içinde olmaktır, bir şeye kapılmak değildir. En genel biçimiyle sevmenin etken yapısı, sevmenin almak değil öncelikle vermek olduğu biçiminde tanımlanabilir. Kitaptaki en kapsayıcı özet, sevginin bir eylem oluşudur. Fromm bunu güzel bir örnekle açıklar; çiçekleri sevdiğini söyleyen bir kadının çiçekleri sulamayı unuttuğunu görürsek, onun çiçek sevgisini inanmayız. Sevgi, sevdiğimiz şeyin büyümesi ve yaşaması için gösterdiğimiz etken, yani aktif ilgilidir. Bu etken ilginin bulunmadığı yerde sevgi de yoktur. Fromm "sevginin nesneleri" başlığı altında toplam beş başlık sayar;

Kardeşlik Sevgisi

Anne Sevgisi

Cinsel Sevgi

Kendini Sevme

Tanrı Sevgisi

Yazarlardan eserlere

Bu başlıklar arasında en önemli gördüğüm ve aşılması en zor olan sevgi kendini sevmedir.

"Kendini sevmeden başkasını sevemezmiş insan." der Şükrü Erbaş. Aslında Erbaş'ın bu dizesi kitabı özetler niteliktedir. Nitekim Fromm'un şu sözleri bu söylemi desteklemektedir; "Eğer kendinizi severseniz, başkalarını da kendiniz kadar seversiniz. Bir başkasını kendinizi sevdiğinizden daha az seviyorsanız, kendinizi sevmekte gerçek bir başarı sağlayamazsınız. Fakat kendiniz de dahil herkesi bir severseniz, onları tek bir kişi gibi severseniz, bu kişi hem Tanrı hem insandır, böylece kendini ve diğerlerini aynı şekilde seven kişi yüce ve dürüst bir kişidir".

Sonuç olarak, Erich Fromm'un "Sevme Sanatı" kitabı, sevginin insanın yeniden doğuşu ve kişisel dönüşümü için kritik bir rol oynadığı fikrini ele alır. Sevgi ve özgürlük, insanların daha anlamlı ve tatmin edici bir yaşam sürmelerine yardımcı olan temel unsurlardır. İnsan eğer gerçek anlamda severse ancak yaşamı boyunca sahip olduğu her nefesin hakkını verebilecektir.

Yeniden doğuş, insanın içsel dönüşümü ve sevginin gücüyle başlar.

-Friedrich Nietzsche

Kendini sevmek narsisizm değildir, kendini sevmek de diğerlerini sevmenin bir parçasıdır.

THE BEATLES

BLACKBIRD

1960'ların başında Liverpool sokaklarında tanışan **John Lennon**, **Paul McCartney**, **George Harrison** ve **Ringo Starr** “The Beatles” adını verdikleri efsanevi rock grubuyla birlikte müzik endüstrisini adeta yeniden inşa etti.

Kendi şarkılarının bestesini ve sözlerini yazarak, farklı müzik türlerini bir araya getirerek müziği geleneksel normlarından ayırıp deneyimsel bir yaklaşım sergileyen ve “single” (tekli şarkı)'lardan çok albümlere odaklanan The Beatles, sadece müzik dünyasını etkilemekle kalmadı, aynı zamanda dönemin insanların yaşam tarzını da yeniden tanımladı.

Müzişyenlerden kelimelere

Müzikleri ve görünüşleri, 60'ların başlarında ortaya çıkan “hippi” kültürünü besledi. Grup, uzun saçları, renkli giysileri ve barış mesajlarıyla bu kültüre katkıda bulundu. "All You Need Is Love" gibi yayınladıkları nadide parçalar, bu katkıların canlı örneğidir. Bu ve bunun gibi daha birçok şarkısıyla grup, topluma barış ve sevgi tohumları saçtı.

Ayrıca o dönemi etkileyen en büyük unsurlardan biri olan Vietnam Savaşı'na karşı olduklarını da “Revolution” parçalarındaki barışçıl protesto ve değişim çağrılarıyla gösterdiler. Bu da öncülük ettikleri genç dinleyicilere barışçıl değerleri aşılamlarını sağladı. Topluma kazandırdıkları yeni açmış fidan değerindeki müziklerinin evrensel etkisi günümüzde de hala sürüyor.

Müzişyenlerden kelimelere

Dergimizin Ekim sayısında ise müziğın özüindeki tohumu özenle sulayıp yeşillendiren grubun kendine yakışır parçası “Blackbird”ü ele alacağız. Grubun 1968 çıkışlı "The Beatles" isimli albümlerinin içinde bulunan bu şarkı, Paul McCartney tarafından tek bir akustik gitarla yazıldı, solo bir kayıt olarak yayınlandı ve diğer grup üyelerinin katkısı olmadan, sadeliğıyle bilinen bir klasik haline geldi.

The BEATLES

Adından da anlaşıldığı üzere şarkının ana teması, umudu ve özgürlüğü sembolize eden kara bir kuş üzerine kuruludur. Genel olarak şarkı, birinin zorlukları ve engelleri aşma çabasını motive edici bir dille destekler.

Müzisyenlerden kelimelere

"Kuş" İngiltere'de genç bir kadın veya kız çocuğu için kullanılan bir terimdir. Şarkının yazıldığı dönemdeki toplumsal mücadeleler göz önüne alındığında, McCartney'nin bu şarkıyı **Afro-Amerikan topluluğuna** ithaf ettiği ve siyahi bir kıza ya da topluluğa bir destek ve ilham kaynağı olması için yazdığı sonucuna varılabilir.

Ancak Paul McCartney'nin şarkıyı özel olarak belirli bir ırk veya topluluk için yazdığına dair somut bir kanıt bulunmamaktadır.

Dolayısıyla "Blackbird" şarkısı, kişisel güçlenme, umut ve zorlukların üstesinden gelme konularını işleyen bir şarkı olarak yorumlanabilir ve herhangi bir kişi veya topluluk için ilham kaynağı olabilir.

"Take these broken wings and learn to fly / All your life / You were only waiting for this moment to arise"

("Bu kırık kanatları al ve uçmayı öğren / Bütün hayatın boyunca bu anın ortaya çıkması için bekliyordun") dizeleriyle başlayan ilk "verse" (dize)'ten de anlayacağımız üzere, anlatıcı, "Kara Kuş" olarak sembolize edilen kişiye, hayatındaki zorluklara rağmen kendi potansiyelini keşfetmesi ve başarıya ulaşma fırsatının peşinden koşup yakalaması için cesaret veriyor.

"Kara Kuş" içinde bulunduğu zorluklara aldırmaııp harekete geçmeli ve uzun zamandır beklediği bu anı gerçekleştirmelidir. Kırık kanatlarına aldırmaııp daha da güçlenerek adeta **yeniden doğmalıdır**. Şarkının bu umut dolu başlangıcı dinleyicilere kendi yaşamlarıyla ilgili de ilham verir; onları yeterli cesaretle potansiyellerinin dışına çıkıp taşıabilecekleri konusunda motive eder. Grubun müziğinin gücü sayesinde yüreklerimizdeki "Kara Kuş"un kanatlarını onarır ve onu aydınlık göklere uçururuz adeta.

Müzişyenlerden kelimelere

İkinci “verse”,

**“Take these sunken eyes and
learn to see / All your life / You
were only waiting for this
moment to be free”**

(“Bu çökmüş gözleri al ve görmeyi öğren / Özgür olmak için sadece bu anı bekliyordun”) şeklinde devam ederken dizeler, "Kara Kuş"un yaşamın zorlukları nedeniyle yorulmuş olabileceğini, ancak hala içsel bir güce sahip olduğunu vurguluyor ve içindeki bu güçle bakan gözlerin göremediğini görmeyi başarabileceğini anlatıyor.

Dinleyici olarak bu dizelerin arasında gezinirken anlarız ki, hayatın pençesine takılı kalmış bir canlı misali harap halde bulabilir insan kendini. Gözlerimizdeki fer dahi söner ancak gözlerin içimizdeki azmi görmek için hala çalışır vaziyette olduğu hatırlanmalıdır. Gerçeği görme şansına sahip olmanın müthiş bir lütuf olduğu ve zihnin prangalarından kurtulup özgürlüğe ulaşmak için son bir adım kalmışken bu noktada pes edemeyeceğimizi kavrarız bir anda.

Müzişyenlerden kelimelere

Şarkının devamındaki “chorus”
(koro) kısmı ise

**“Blackbird fly, blackbird fly /
Into the light of the dark, black
night”**

(Uç Kara Kuş / Karanlık, siyah gecenin ışığına uç Kara Kuş”) dizeleri anlatıcının kuşun uçmasını sağlamak için sarfettiğı motive edici sözleri yeniden vurgular. Ayrıca bu dizelerdeki “karanlık, siyah gece” ifadesi, zorluklar ve engellerle dolu bir dönemi temsil ederken “ışık” ifadesi, bu karanlık dönemde bile umut ve aydınlık arayışını sembolize eder ve “verse”’lerdeki mesajı yeniden ön plana çıkarır.

Şarkının sonunda, akustik gitara eşlik eden kuş cıvıltılarıyla beraber insanın içini ısıtan bir atmosfer yaratılır. Bu zarif dokunuş, dinleyicinin ruhunu hafifletir, şarkıyı yalnızca kulaklarıyla değil ruhuyla da dinlemesini sağlar. Adeta bir macera romanında olduğu gibi, şarkı biterken hem Kara Kuş hem de dinleyici içsel yolculuğunu sonlandırıp daha güçlü bir şekilde yeniden doğduğu bir karakter gelişimi yaşar.

Voice

High TAB

Bass TAB

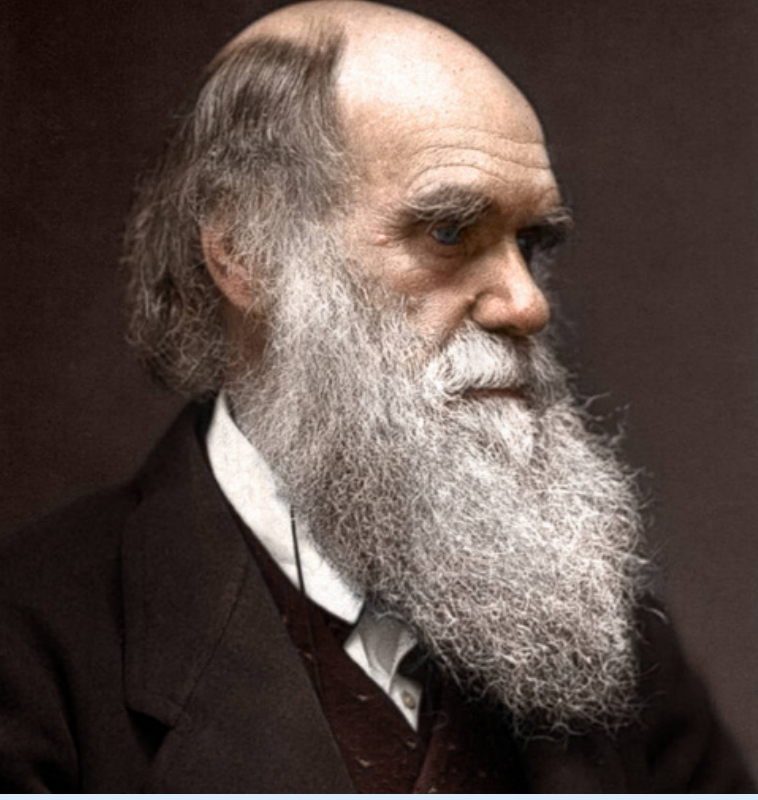
Stick High

Black -bird sing-ing in the dead of

these bro ken wings and learn to fly...

ake...these sun ken eyes... and learn to see...

Charles Darwin ve Yeniden Doğuş İnancı Arasındaki Çatışma

İnsanın kendi kökenini bilme merakı aslında pek de yeni değildi. Bu merakın bilimin tam olarak sistemli şekilde oturmadığı dönemlerde teolojiye yol açtığını söylemek de mümkündür. Elbette bilimsizlik, yığınların desteğini almak açısından yöneticilerin işine gelmiştir. Bu sebeple, en büyük çatışmalardan biri olan bilim insanları ve yeniden doğuş inancı arasında da gerginlik mevcuttu. 19. yüzyıl denilince öne çıkan isimlerden birisi de **Charles Darwin**'di.

Her şeyin başlangıcı olan “**Biz nereden geldik?**” sorusuyla, Darwin 1831-1836 yılları arasında **HMS Beagle** isimli gemiyle çıktığı yolculukta yaptığı gözlemler, ve sonrasındaki araştırmaları sayesinde bugünkü ününe kavuşmuştur. Bu yolculuk süresi boyunca Darwin, fosil gibi birçok materyali incelemek için toplamıştır. Fakat, evrim olgusunu, şüphesiz Darwin'den önce sezenler ve tıpkı Darwin gibi doğal seçilime bağlayarak açıklayanlar olmuştur.

Acaba bunlar kimlerdir ve Darwin neyi başarmıştır? Darwin neleri yıkıp neleri inşa etmiştir?

Evrimden bilimsel anlamda bahsedenler M.Ö. 6.yy'daki İyonya'lı “arkhe”* problemini tartışan filozoflardı. **Thales**, Nil Nehrindeki yaptığı gözlemler sonrasında arkhenin su olduğunu, dünyanın da suyun üzerinde durduğunu savunmuştu. Fakat **Anaksimandros**, Dünyanın suyun üstünde durduğu argümanı, problemi çözdüğünü değil, problemi sadece sonsuza attığını söylemiştir. Çünkü “*Su var ise suyun altında ne vardı?*” diye düşünüp yetersiz bulmuştur. Bu yüzden de arkhe'nin **Aperion**** olduğunu savunmuştur ve Anaksimandros da atalarımızın balık olduğunu öne sürmüştür. Bunun sebebini ise “*Denizlerin çekilmesiyle yaşamlarını karada sürdürme zorunluluğunda kalan kimi balıklar, insana kadar uzanan pek çok türe kaynaklık etmiştir.*” şeklinde açıklamıştır.

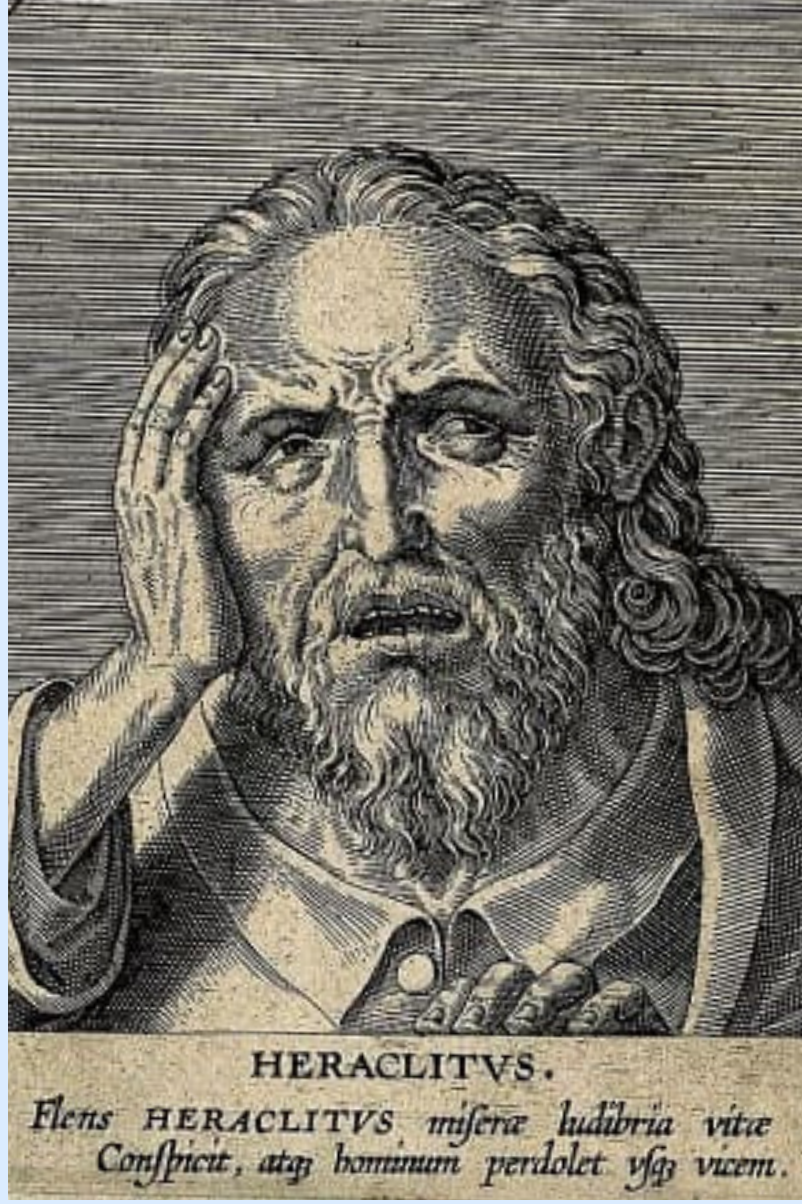

* Antik Yunan düşüncesinde, genel olarak ilk, temel, başlangıç. Yunan bilim ve felsefesinde, ayrıca bir dizide ilk olan, kaynak, ilk neden ya da ilke.

** *Apeiron* Anaksimandros'un fragmanlarından da bilindiği kadarıyla her şeyin kendisinden doğduğu ve kendisinde yok olduğu "burada olmayan" tanımlanamaz, belirlenemez, sınırsız olandır.

Felsefe

Özellikle de Empedokles (M.Ö. 494-434) tarafından söylenen “*Vaktiyle ben oğlan, kız, çalı oldum. Kuş oldum, denizden sıçrayan dilsiz balık oldum.*” diyerek evrimin sanki müjdeleyicisi niteliğindedir. Bir diğer Antik Yunan filozofu Herakleitos (M.Ö. 6.yy) da “oluş” kavramıyla bir tür değişimin süregeldiğini sezmiştir. O, oluş kavramını felsefeye şu sözleriyle sokmuştur. “*Aynı nehirde iki kez yıkanamazsınız: Çünkü nehir aynı nehir değildir ve siz aynı siz değilsiniz.*” Ona göre varlıklar sürekli bir oluş biçimindedir.

Herakleitos’a göre değişmeyen tek değişim, değişimin kendisiydi. Varlıkların oluş içerisinde olmasını da doğum ve ölüm, sıcak ve soğuk gibi zıtlıklardan meydana geldiğini öne sürer. Elbette tüm bu düşünceleri öne sürmek için var olana, düzene, ve geleneklere eleştirel gözle bakmayı gerektirir. Bu tür eleştirel düşünce kültürüne sahip olmayan bazı toplumlar tarih boyunca geri kalmaya mahkûm olmuşlardır. Bu sebeple de evrim gibi kavramlara kapalı olup, bu kavramların anlaşılması bu ülkelerden beklenmez.

Felsefe

Teologların gücünün hadsafhada olduğu dönemlerde yaratılışı karşı çıkmak şurada dursun, buna kuşkulı yaklaşmak bile bağışlanamaz bir suçtu. Bu durum hakkında verilebilecek en iyi örneklerden kimileri ise ev hapsine çarptırılan Galileo, idam edilen Giordano Bruno gibi isimler sayılabilir. Antik Yunan’a dönersek Aristoteles’in de doğal ayıklamanın farkında olduğunu,

“Öyle türler vardır ki, bunlara kesinlikle bitki veya hayvan demek güçtür. Doğa cansızlardan canlılara doğru öyle dereceli geçiş sağlamaktadır ki, onları ayıran sınır çizgisi varla yok arasındadır.”

sözünden anlıyoruz.

Bu sözüyle Aristoteles, canlıların çevresel değişikliklere doğrudan doğruya uyum sağlayarak, sabit kalmayıp değişebildiklerini görmüştür. Aristo’nun 4 düşüncesi bu konuda önemlidir:

- Scala Naturae, yani organizmanın formunun basitten karmaşık hale çıkması ve en sonunda insana ulaşması.
- Doğanın ihtiyaca göre organlar oluşturmaları.
- Canlıların ilkel düzeyde kendiliğinden oluştuğu.
- Evrim ve canlıların arasındaki sınıflanması arasındaki ilişki.

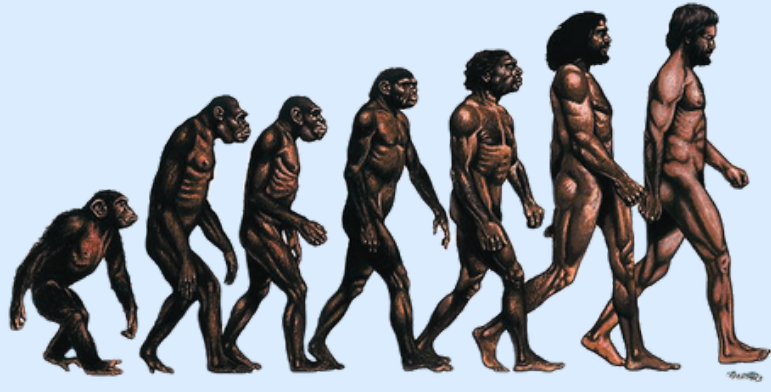
Felsefe

Fakat bunca teoriye rağmen evrimin sistemli bilimsel olarak ele alınması 18. yüzyıla dayanır. Fransız doğa bilimcisi **Buffon** (1707-1788) ,dünyadaki her şey evrimin sonucunda oluştuğu düşüncesindeydi. Onun amacı

Aristoteles'in sistemini düzeltmek ve geliştirmektir. Mutlaka bu düşüncesi kiliseyi kızdıracaktı. Bunun sonrasında Buffon, kutsal kitapla çelişen, yeniden doğuş inancına karşı olan düşüncelerini geri çekerek kiliseden özür diler.

Darwin'in düşüncesi ise, canlı dünyada olan değişik biçim ve türlerin ortak bir kökten yararlanarak geliştiği ve canlılar arasındaki yaşam savaşı, "en uyumlu olanın hayatta kalması" şeklinde dile getirilen evrimin çalışma mekanizmasıydı.

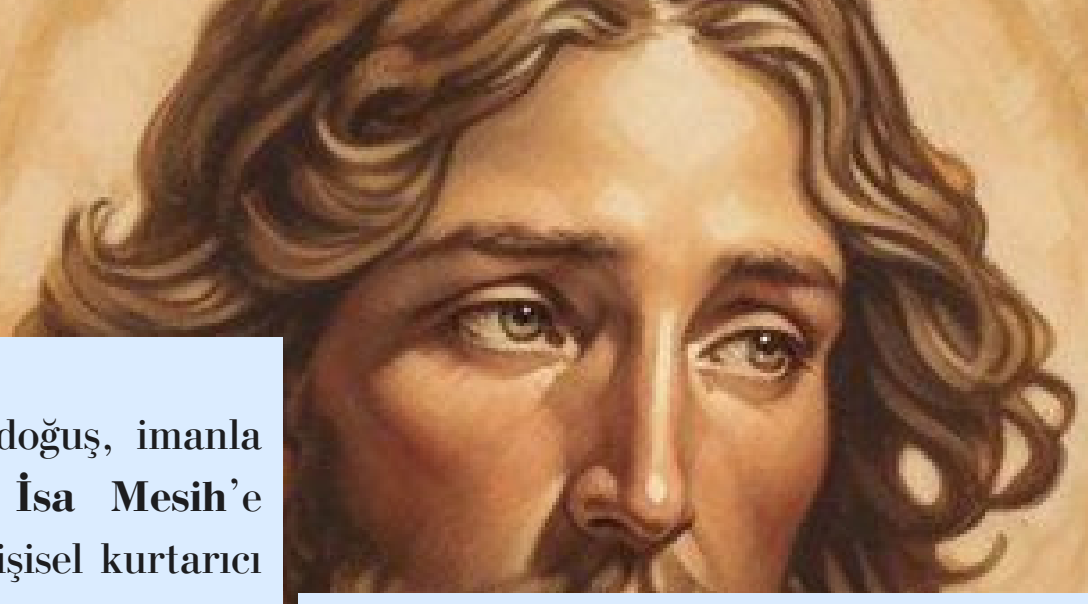
Kopernik'in Darwin'den 300 yıl önce Güneş merkezli evren modelinden ağır darbe alan Kilise, Darwin ile saygınlığını daha da kaybetmişti. İnsana verilen özel konum giderek yitiriliyordu. Darwin, az önce de bahsettiğimiz gibi "ortak kök" düşüncesini söyleyen ilk insan değildi.

Fakat onu ayrı kılan, ortaya koyduğu bu savı doğrulayan çok sayıda değişik gözlemsel kanıtlardı. Böylece düşünce deneyi olmanın dışına çıkmış, bilimsel önerme haline gelmiştir.

Evrimin düzenineğini oluşturan "**doğal seçim**" Darwin'in en önemli katkısı olarak kabul edilmektedir. Darwin, yaptığı çok sayıdaki gözlemler sayesinde **yeniden doğuşun** önemli rol oynadığı Hristiyanlıktan payını aldı. Çünkü bu teori yaratılışçılığa karşı çıkmakta ve toplumun uzun süredir bağlı olduğu büyük değerlerden birine meydan okuyor olarak görülmekteydi.

Hristiyanlıkta yeniden doğuş, imanla elde ediliyordu. Kişi, İsa Mesih'e iman ederek ve O'nu kişisel kurtarıcı olarak kabul ederek ruhsal olarak yeniden doğar. Bu süreçte kişi, günahlarından arınır ve Kutsal Ruh'un rehberliğinde yeniden yaşamaya başlar. Bu yüzden Darwin, büyük dini liderler ve bazı dini topluluklar tarafından sert biçimde eleştirildi. Anglikan Kilisesindeki bazı liderler tarafından bu düşünce reddedilmiş, diğerleri tarafından ise objektif biçimde değerlendirilmiştir.

Thomas Huxley ve John Tyndall gibi bilim insanları tarafından Darwin'in düşünceleri savunulup, dini otoritelerle tartışıldı. Fakat 149 yıl sonra, 15 Eylül 2008'de, bu bilimsel teoriyi kişisel inançlardan dolayı başta reddeden İngiltere Kilisesi (Anglikan Kilise) Darwin'den özür dileyen bir makale paylaştı. İşte o makaleden bir kesit:

“Charles Darwin: Doğumunun 200. yılında, İngiltere Kilisesi seni yanlış anlamış olmaktan ve yanlış bir ilk tepki vermiş olmaktan ötürü sana bir özür borçludur. Bu hatamızın, günümüzde halen seni yanlış anlamayı sürdüren insanların varlığını desteklediğini düşünüyoruz. Bizler, 'İnanç anlamayı gerektirir.' sözünün erdemine inanıyoruz

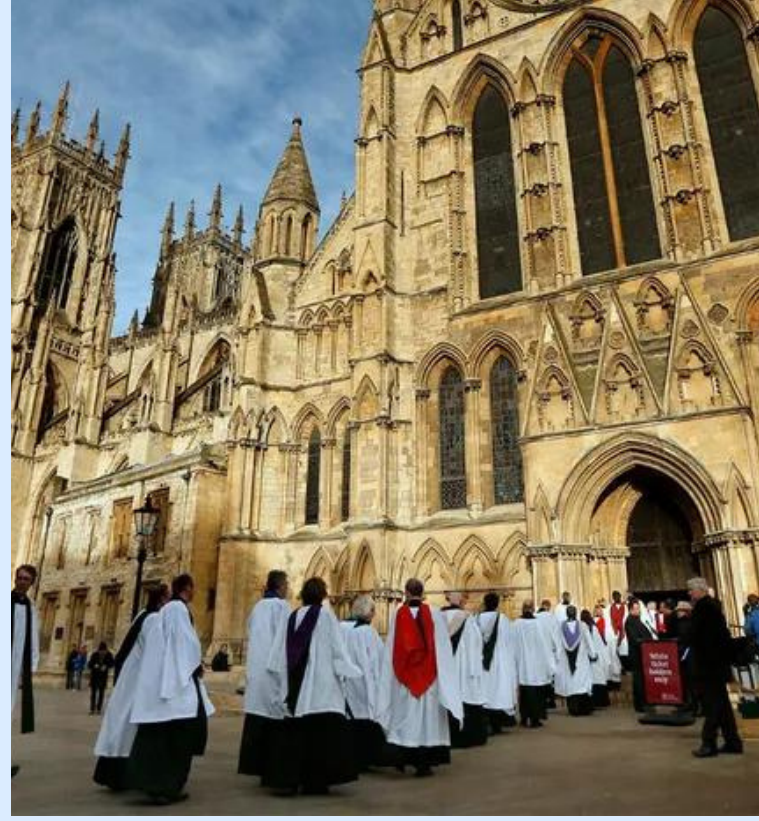
ve bu özrümüzün bazı şeyleri tamir edeceğini umuyoruz. Ancak saygınlığın için verilen mücadele henüz sonlanmamıştır ve düşmanların, sadece dindar rakiplerin değil, aynı zamanda şahsi çıkarları için seni savunanlardır. İyi bir din, iyi bilim ile yapıcı bir şekilde çalışmalıdır ve tam tersinin de doğru olduğunu iddia etme cüretini göstermekteyim.”

Felsefe

Ancak bu makaleye rağmen Darwin'in 2. Nesil torunu olan **Andrew Darwin** ise şu şekilde tepki göstermiştir:

“Niye zahmet ettiler ki? 200 yıl sonra dilenen bir özür, bir yanlışı doğru yapmaz; sadece o kurumun özür sebebiyle kendini daha iyi hissetmesini sağlar. Bu özür kafa karıştırıcıdır.”

Sonuç olarak evrimin özünü anlamak açısından, Darwin'in yaptığı gözlemler ve adaptasyon sonucunda oluşan körelmiş organlar da bu konuda önemli bir role sahiptir. Örneğin balinaların arka ayaklarının zamanla yok olması, yirmi yaş dişi, davranışsal olarak tüylerin diken diken olması, uçamayan kuşların kanatları gibi gözle görülebilen değişiklikler sayılabilir.

Ayrıca, psödogenler*** gibi örnekler, geçmişte farklı bir işlevi olan yapılardır ve şu an işlevsiz sayısız örnek bulunmaktadır. Elbette Darwin'in ileriye sürdüğü haliyle evrimsel biyolojiyi, Evrim Teorisi ile tam olarak açıklamak yeterli olmayacaktır. Bu tür bir teori, temel bilimsel anlayışı derinlemesine şekillendirmiş ve doğadaki karmaşıklığı daha iyi anlamamıza katkıda bulunmuştur.

***Psödogenler işlevsel genlerin çalışmayan evrimsel akrabalarıdır, bunlar protein kodlama yeteneklerini kaybetmiş veya bir şekilde artık hücre içinde ifade edilmemektedir.

EFENDİLER, YARIN CUMHURİYETİ İLAN EDECEĞİZ!

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Cumhuriyet, koca bir nesli karanlıktan aydınlığa çıkaran bir fikirdir. Dönemine güneş gibi doğan Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde var olan bu aydınlık fikir, bir millete demokrasiyi öğretmiş, ve saltanatın boyunduruğunu kırmıştır. Bu yıl tam yüzüncü yılı kutlanan cumhuriyetimiz, bir milletin yeniden doğmasına vesile olmuştur. Cumhuriyetin insanlardan fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller istemesi üzerinden yüzyıl geçmesine rağmen, öncülüğü diri ve capcanlıdır. O dönemde yaşayan insanlar; hakimiyeti kimin kuracağını bilmedikleri topraklarda kaybolmuşken, bugün bizler atalarımızın zorluklarla kazandığı bir çağın sembolü ve direkleriyiz.

Mustafa Kemal Atatürk ise ileri görüşlülüğü ve misyonu ile biz Türk gençliğine umut aşlamaya devam etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde böyle büyük bir liderin ortaya çıkması, onu sevenlerin ve yolunda ilerleyeceğine söz veren insanların koltuklarını kabartmakta ve güç vermektedir.

Cumhuriyet, bir milletin hakimiyeti kendi elinde tuttuğu, kaderini kendi belirlediği ve bunu belirli zaman dilimleri içerisinde seçtiği temsilci milletvekilleri aracılığıyla yönettiği devlet biçimidir. Türkiye Cumhuriyeti 29 Ekim 1923 yılında ilan edilmiştir.

Ayın öne çıkanları

Mustafa Kemal Atatürk'ün hazırladığı anayasa değişikliği teklifinin kabul edilmesiyle birlikte Türkiye'nin yönetim şekli Cumhuriyet olarak belirlenmiş ve milli egemenlik ilkesine dayalı bir yönetim anlayışı benimsenmiştir. Milli mücadele sürecinin başlangıcından itibaren hedeflenen ulusal egemenlik anlayışı için en büyük adım atılmış ve özgürlüğe giden yolda büyük bir kilometre taşı olmuştur. Cumhuriyet hareketiyle beraber devletin adı ve rejimi belli olmuş, Cumhurbaşkanı seçilmiş, kabine sistemine geçilmiştir. Cumhuriyetin ilanı ile ülkede birçok önemli reformlar gerçekleşmiştir. Saltanatın ve hilafetin kaldırılması, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, Medeni Kanunun kabulü ve daha binlercesi gibi pek çok köklü değişiklikler yapılmıştır. Bu reformlar, Türkiye'nin modernleşmesi ve uluslararası düzeyde saygın bir konuma gelmesi için atılmış adımlardan birkaçı ve Cumhuriyetin ilanının kanıtlarıdır.

Her yıl 29 Ekim tarihinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları bir bayram kutlar. Ve öylesine bir bayram değildir bu, insanların en coşkulu olduğu ve aynı zamanda kalplerinde birden çok duygu hissettikleri biricik bayramdır. Sevinç, gurur, hüznün, heyecan gibi duyguların hepsini Cumhuriyet Bayramı'nda hisseder, insanların gözlerinden okursunuz. Cumhuriyet Bayramı'nda insanlar Mustafa Kemal Atatürk'ü anma yürüyüşleri yapar, fener alayları düzenler ve ülkenin farklı yörelerinden halk oyunları oynarlar. Coşku ile kurtulan ve kurulan Cumhuriyeti kutlar Atatürk için dualar okurlar. Cumhuriyet, Türkiye için gerçek bir yeniden doğuşun simgesidir. Gelecek nesillere, yani bizlere miras olarak bırakılan değerli cumhuriyetimizi koruyarak daha da yüceltmek hepimizin görevidir. Cumhuriyet geleceğe umutla bakmamızı sağlayan bir ışıktır ve her zaman yanmaya devam etmeli ve bir toplumu küllerinden canlandırabilmelidir.

sizden gelenler

Zeynep GÜNER ✦ şiir

Güray AKBAL ✦ şiir

Ali GÜVEN ✦ Işıklı Göl fotoğrafları

Elif VURUŞ ✦ eat rich fotoğrafı

*hepinize
teşekkür ederiz!*

Zamandı seni benden alan
Ve yine bizi birbirimize bağlayan..
Çok azdı bunun farkında olan
Her şeyin sözde ilacı olan

Ansızın karşıma çıktığında vesilesi olan
Ve yine apansız gidişine söylediğim tek
kavram
“Zamanla geçer” dedikleri şey aslında
manasız bir kuram

Beni sensizlik koridoruna koyduğunda
Zamanın olmadığını öğrendim aslında
Her şeyin ilacı olan zamandı ya?!
Aradım da bulamadım yokluğunda.

ZEYNEP GÜNER
Ağrı, İbrahim Çeçen Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı

Yorgunum hayatımın řu döneminde
Sevgiden uzak yalnızlığa yakınım
Bi hayalim var ama ondan uzaktayım
Genç yaşta umutsuzluğa kapıldım

Yorgunum hayatımın her evresinde
Artık bunun farkındayım.
Ne umudum kaldı ne de çabam,
Artık boşluğun ortasındayım.

GÜRAY AKBAL

ALİ GÜVEN

kaynakça

Şiir Çevirisi ve Analizi

Claude Houghton (2023) Wikipedia. Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Claude_Houghton (Accessed: 02 October 2023).

- All change humanity : Claude Houghton (1970) Internet Archive. Available at: <https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.207508> (Accessed: 02 October 2023).

Yazarlardan Eserlere

Sevme sanatı (The Art of Loving)- Erich Fromm
www.Tulomsos.com.tr

Müzisyenlerden Kelimelere

https://tr.wikipedia.org/wiki/The_Beatles
<https://musicaroo.com/blackbird-lyrics-meaning/>
<http://www.beatlesebooks.com/blackbird>

Felsefe

Aristoteles, Hayvanların Hareketleri Üzerine, Say Yayınları

Darwin C., Türlerin Kökeni, Alfa Yayınları

Prof. Dr. Celal Şengör, Bilgiyle Sohbet, Türkiye İş Bankası Yayınları

Wikipedia

Evrimagaci.org

Doç. Dr. Ülker Öktem, Olgü, Kuram, Darwin Öncesi Evrim Kuramları ve Darwin'in Evrim Kuramı

Prof. Dr. Cemal Yıldırım, 100 Soruda Evrim Kuramı ve Bağınazlık, Gerçek Yayınevi

Ayın Öne Çıkanları

Wikipedia

Uzman Neşe Çetinoğlu Cumhuriyet kavramı ve Atatürk'ün Cumhuriyet anlayışı adlı makalesi/ dergipark.org

Languages.oup.com

Nedir.org

Eodev.com

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk